కథా నిలయం
5221
శ్రీకాకుళం

రాజీ

బ్రతుకు తెరువుకోసం ఓ చిన్న ఉద్యోగంలో చేరటానికి భాగ్యనగరంలో అడుగుపెట్టింది వైదేహి. ఎంతో కష్టంమీద ఓ కంపెనీలో టైపిస్టు ఉద్యోగంతోబాటు మూడంతస్థుల మేడలోని పై భాగంలో చిన్న గదికూడా అద్దెకి దొరికిన తర్వాత 'అమ్మయ్య' అనుకోగల్గింది. ఈ ప్రయత్నంలో సాయపడిన దూరపు బంధువుకి మరీ మరీ కృతజ్ఞత చెప్పి తన గదిలోకి వచ్చింది.

దాదాపు ఆ మేడలో కాపురాలున్న వాళ్ళందరూ ఉద్యోగాలకోసం బైటకి వెళ్ళిపోయే వాళ్ళే లా కన్పించారు. కొన్ని కాపురాల వాళ్ళు ఇళ్ళలోవున్నా భర్తలని ఆఫీసులకి పంపి తలుపులు బిగించి నిద్రపోవటమో లేక ఇల్లు తాళం పెట్టి పేత్తనాలకో లేక సినిమాలకో వెళ్ళిపోవటంగా కన్పించింది. ఉదయం తొమ్మిదివరకూ సందడిగావుండే ఆ మేడ పది అవుతూనే నిశ్శబ్దం అయిపోయేది. మళ్ళీ ఆరుగంటలకల్లా ఆ మేడలో రణగొణధ్వని మొదలయేది.

"ఇన్ని కాపురాలున్నా తగూలు లేనట్లుంది" అనుకున్న వైదేహికి కొన్నాళ్ళ తర్వాతగానీ తెలియలేదు, అసలు వీళ్ళకి పాపం టైము ఎక్కడిదీ అని. ఆ మేడ యజమానురాలు చాలా మంచిదనే చెప్పాలి. ఒకటో తేది అవగానే వచ్చి అద్దె వసూలు చేసుకుని మళ్ళీ ఫస్టుకిగానీ కన్పించదు. అద్దెలకున్న వాళ్ళు డబ్బు ఎక్కువే యిచ్చినా హాయిగా బ్రతుకుతున్నాం అని తృప్తిగా గాలి పీల్చుకుంటూన్నారు.

వైదేహికి యిదంతా బాగానేవుంది కానీ ఆఫీసు లేని సమయంలో టైము గడవటం చాలా కష్టంగావుంది. తనంత తను పరిచయం చేసుకోవాలంటే ఇష్టంలేదు. పోనీ క్రింద వాటాల్లో వాళ్ళయినా వాళ్ళంతగా వాళ్ళు పల్కరించేలా లేరు.

"ఏ వూరు, ఏం చేస్తూన్నారు" అని ఒక అటెండరు తల్లి అడిగి వూరుకుంది, అంతే. ఎవరికి వారు ఏదో మునిగి పోతూన్నట్లు వాళ్ళ వాళ్ళ టైముల ప్రకారం పరుగులు.

అబ్బ. ఇక్కడివాళ్ళు బొత్తిగా యంత్రాల్లావున్నారు అని విసుక్కుని ఈ నగరం అంతా ఇలాలేదు - ఈ మేడలో వున్నవాళ్ళే అని మరీ విసుక్కుంది. ఆ మేడలోని పన్నెండు కాపురాల్లోని అందరినీ పరీక్షించి ఆఖరికి సాధ్వీమణితో పరిచయం చేసుకుంది. సాధ్వీమణి 'స్టెనో'. ఆమెభర్త మరో కంపెనీలో 'స్టెనో'గా పని చేస్తున్నాడు. ఆనందమూర్తి. ఎప్పుడుచూసినా హుషారుగా నవ్వుతూ నవ్విస్తూ కాలం గడిపేస్తూ వుంటాడు. భార్యని కంటికి రెప్పలా చూసుకుంటూన్నట్లే కన్పించింది వైదేహికి.

పెళ్ళిఅయి రెండేళ్ళు దాటినా పిల్లలకోసం ముచ్చట పడని ఆ ఇద్దరినీచూసి 'అబ్బా ఇలావుండాలి జీవితం అంటే' అనుకుంది వైదేహి. సాధ్వీమణికీ వైదేహికీ పరిచయం-క్రమ క్రమంగా పెరిగిన తర్వాత ఒకరోజు-

"వెధవ ఉద్యోగం. విసుగ్గావుంది. ఇంటికి కావల్సిన కనీస అవుసరాలు సమకూర్చుకున్నాం. బ్యాంక్ బాలెన్సు ఫర్లేదు. అయినా ఇంకా పిల్లలు అప్పుడేవద్దు అంటారు మావారు. నాకేమో బోర్‌లైఫ్ అన్పిస్తోంది" అంది దిగులుగా.

వైదేహి తెల్లబోయింది సాధ్వీమణి అలా అనేసరికి.

ఛీ. ఈవిడకి జీవితంలో సుఖపడటం చేతకాదు. అను కూలుడైన భర్త-ఎంచక్కా ప్రతి పనిలోనూ సాయపడుతూ వంట పూర్తిచేసుకుని ఒకేసారి భోజనంచేసి స్కూటర్ మీద భార్యని కూర్చోబెట్టుకొని ఆమెని ఆఫీసుదగ్గర వదిలి తిరిగి వస్తూ భార్యని తీసుకుని కావల్సిన సరుకులూ కూరలూ కొనుక్కుని యిల్లుచేర్చే భర్త లభించటం ఎంత అదృష్టం. నిజం చెప్పాలంటే వైదేహికంటే ఆనందమూర్తే అందంగా హుషారుగా కన్పిస్తాడు. ఇన్నివున్నా సాధ్వీమణికి జీవితం 'బోర్' అన్పిస్తోంది అంటే ఇంక తనలాంటి పెళ్ళికాని ఆడ పిల్లలు వయస్సుమాట గుర్తుకి తెచ్చుకోటానికి ప్రయత్నించ కుండా యంత్రంలామారి జీతం డబ్బులుకూడా హాయిగా ఖర్చుచేసుకునే వీలులేక ప్రతినెలా తల్లిదండ్రులకి పంపుతూ 'పెళ్ళి' అనే వూహ కలగా మిగిలిపోతూ వుంటేకూడా ధైర్యాన్ని కూడగట్టుకుని ఇంతదూరంగా ఈ ఉద్యోగంకోసం

వచ్చి వంటరిగా బ్రతుకుతూన్న తనకు జీవితం ఎంత 'బోర్' అనిపించాలి! కాలం మారిపోతోంది. కనీస అవుసరాల ఖరీదే పెరిగి సామాన్య గృహస్థు నలిగిపోతూన్న ఈ రోజుల్లో నాలాంటి వైదేహీలు వందలూ వేలూ కాదు, లక్షల్లో వుండే వుంటారు-అనుకుని నిట్టూర్పు విడుస్తుంది వైదేహి. పాతిక సంవత్సరాలు వెనక్కి తిరిగిచూస్తే ఈనాటిలా ఆడపిల్లలని అవుసరాలకోసం యింతగా ఉద్యోగాల్లో చేర్చి పెళ్ళిళ్ళమాట తలపెట్టేందుకే భయపడలేదేమో ఆనాటి తల్లిదండ్రులు.

ఈలాంటి ఆలోచనలు వైదేహికి మనశ్శాంతి లేకుండా చేస్తున్నాయని తెల్సినా, వాటిని అరికట్టగల శక్తి లేదు. వంటరిగా తల్లిదండ్రులకి దూరంగా యిలా ఉద్యోగం చెయ్యాల్సిందే. తప్పదు. ఆరుగురు ఆడపిల్లలుగల తన తండ్రి పెద్ద పిల్ల లిద్దరికి మాత్రమే పెళ్ళి చెయ్యగలిగాడు. ఇంక కట్నాలిచ్చి పెళ్ళిచేసే శక్తిలేక యస్సెల్సీ పూర్తిచేయించి టైపు పాస్ కాగానే ఎంతో ప్రయాసపడి ఈ ఉద్యోగం వేయించుకున్నాడు కూతురికి. వైదేహికి తను అందగత్తెనని తెల్సు. సన్నగా పొడుగ్గా బంగారు తీగలా వున్నాననీ తెల్సు. ఈ అందం ఏ రాజకుమారుడులాంటి వరుడినీ ఆకర్షించలేకపోయిందే అనే విచారం. ఇరవై రెండేళ్ళ వైదేహికి ఆ వయస్సులోని అందరమ్మాయిల్లానే అందమైన కలలు కనటం కూడా అలవాటే.

మూడో అంతస్థులో రెండేగదులు. ఒకటి వైదేహిది. మరోటి తాళంవేసి వున్నదల్లా ఓరోజు తెరిచివుంది. పచ్చగళ్ళలుంగీ కట్టుకుని బనీను వేసుకుని భుజంమీద తువ్వాలు

వేసుకుని అటూ-ఇటూ తిరుగుతూన్న అందమైన యువకుడు ఆ గదిలో కన్పించేసరికి వైదేహికి క్షణం గుండె ఆగి తిరిగి కొట్టుకోవటం మొదలెట్టింది.

"ఇతనెవరూ! కొత్తగా వచ్చాడా లేక పాతవాడేనా అనే లక్ష సందేహాలని తీర్చుకునేందుకు పరుగున సాధ్వీమణి దగ్గరకి వెళ్ళింది. తన ప్రశ్నలని వరసగా వదిలింది. అన్నీ విన్న సాధ్వీమణి తేలిగ్గా నవ్వేస్తూ-

"అబ్బ! యింతేనా! వేళగాని వేళలోవచ్చి తలుపు తట్టితే హడిలి చచ్చాను వైదేహీ" అంటూ గుండెని రాచుకుంటూ, కుర్చీలో కూర్చుని 'ఆ కుర్చీలో నువ్వూ కూర్చో తల్లీ' అని గ్లాసుడు నీళ్ళుతాగి "వైదేహీ అతనూ...అతను పాండురంగమూర్తి అనీ ఓ చిన్న ఆఫీసరు. జీతం ఎనిమిది వందలు రావచ్చు. ఒంటరిగానే వుంటాడు. వంటమాత్రం బాగా చేస్తాడు. ఇంతకి మించి వివరాలు కావాలంటే సాయంత్రం చెప్తాను. అవతల మావారి స్నానం పూర్తి అయింది, వస్తారు" అనేసింది. వైదేహికి వళ్ళు మండిపోయి గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి రెండేసిమెట్లు యెక్కి తన గదిలోకి వస్తూ తలతిప్పి పాండురంగమూర్తి గదిలోకి చూసింది. అతను బట్టలు వేసుకుని ఆఫీసుకు కాబోలు రెడీ అయి డ్రెస్సింగ్ టేబుల్ ముందు కూర్చుని తల దువ్వుకుంటూ వెనక్కి తిరిగి చూశాడు.

వైదేహి చటుక్కున తల తిప్పుకుని వెళ్ళిపోయింది.

2

వారంరోజులు గడిచిపోయాయి. వైదేహి ఆఫీసునించి ఆలశ్యంగా యింటికి వచ్చి మెట్లెక్కి పైకి వెళ్ళబోతున్నదల్లా సాధ్వీమణి వాటాలోనించి బిగ్గరగా నవ్వులు విన్పించి అక్కడే ఆగిపోయింది.

ఏదో విషయాన్ని గూర్చి ఆనందమూర్తీ, సాధ్వీమణీ, పాండురంగమూర్తీ చర్చిస్తూన్నారు. పాండురంగమూర్తి గొంతు ఒకసారి నెమ్మదిగా మరోసారి గట్టిగా విన్పిస్తోంది. అతని మాటలకి సాధ్వీమణి విరగబడి నవ్వటం మరీమరీ విన్పిస్తూంటే వైదేహికి అకారణంగానే అసూయ కల్గుతోంది. ఆ ముగ్గురూ తరుచుగా అలా కల్సి కబుర్లు చెప్పుకోవటం వింటూనేవుంది. సాధ్వీమణి తనంత తనుగా పాండురంగమూర్తిని పరిచయం చేస్తుందేమో అని చూసింది. పోనీ అతనైనా తనంత తానుగా పలకరిస్తే ఏం? - అని కోపమూ వచ్చింది. అయినా వీళ్ళంతా ఎంత పాత స్నేహితులైనా నన్ను ఎందుకు కలుపుకోకూడదు!-అని తనలో తనే వుడికిపోతూ మెట్లెక్కి పైకి వెళ్ళబోతూ కూడా ఆగి వెనక్కి తిరిగి సాధ్వీమణి వాటాలోకి రెండడుగులు వేసింది. అయితే అప్పటికే పాండురంగమూర్తి వీధిలోకి వెళ్ళిపోవటంతో నిరాశపడి చకచకా మెట్లుమెక్కి పైకివచ్చి గదితలుపు తాళం తీసుకుని పక్కమీద వాలి తల నొక్కుకుంటూ "ఛీ వెధవ జీవితం. అసలిది వెధవ్వూరు. ఇక్కడి మనుషులు మరీ వెధవలు" అనుకున్నా వైదేహికి తలనొప్పి తగ్గలేదు.

"వైదేహీ" అంటూ తాపీగావచ్చి కూర్చుని కబుర్లు మొదలెట్టింది సాధ్వీమణి.

'తల్లీ, నీకు ఈ సాయం సమయంలోనే కావల్సి వచ్చాను. ఏం నీ మొగుడు ఇంగ్లీషు సినిమాకి వెళ్లాడా' అను కుంటూ లోలోపల పళ్ళు కొరుక్కుంది. సాధ్వీమణికి ఇంగ్లీషు సినిమాలంటే వళ్ళుమంట. చస్తే చూడదు. భర్తనీ చూడ నివ్వదు. అయితే ఆనందమూర్తి అప్పుడప్పుడూ భార్యకి మస్కాయిచ్చి ఇంగ్లీషు సినిమాచూసి వస్తూనే వుంటాడు. 'టిక్కు కుదిరింది' అనుకుని లోలోపల సంతోషంగా వుంది వైదేహికి.

ఇద్దరి కబుర్లూ సినిమాలూ సీరియల్సూ చుట్టి పాండు రంగమూర్తి మీదికి తిరిగాయి. సాధ్వీమణి యింక పాండు రంగమూర్తిని పొగడటం మొదలెట్టింది.

"ఆయన చాలా మంచివాడు వైదేహీ. మల్టీపర్పస్ ప్రాజెక్టులా నానాగుణ సంపన్నుడు. అంటే దోబీ 'దర్జీ' టీబీ అన్నిటా ఆయన చెయ్యి అమోఘం. పైగా వంటలూ పిండివంటలూ ఎంతబాగా చేస్తాడని! అబ్బ చెప్పలేను. ఆయన చేతిలో అమృతమే వుంది. ఆదివారాలు మేమిద్దరం 'గెస్టు' లుగా వెడుతూవుంటాం. ఆయనకి అదేమిటో వంటలో కొత్త కొత్త ప్రయోగాలు చేసి స్నేహితులకి పెట్టటం హాబీ."

సాధ్వీమణి మాటలకి వైదేహి విరగబడి నవ్వింది. "ఇదేం హాబీ బాబూ! బ్రహ్మదేవుడు ఆడపిల్లని చేయ బోయి అబ్బాయిని చేశాడేమో కానీ, లేకుంటే ఈ రోజుల్లో

ఆడపిల్లలు వంటా వార్పూకి దూరంగావుంటే ఈ మగమహా రాజు కిదేం ఖర్మ."

సాధ్వీమణి కీ మాటలు నచ్చకున్నా "ఎవరి హాబీలు వాళ్ళవిలే" అనేసి లేచి వెళ్ళిపోయింది. వైదేహికి మళ్ళీ విసుగ్గావుంది. క్యారియర్ కుర్రాడు ఇంకా గంటగ్గానీ రాడు. విసుగ్గా వారపత్రిక తీసుకుంది. అదీ చదవబుద్ధి కాలేదు. కానీ ప్రక్కగదిలోనించి గుత్తి వంకాయకూర ఘుమఘుమ లాడుతూ వాసన వేస్తోంది. ఆ వాసన వస్తూన్నకొద్దీ ఆ కూరతో భోజనంచేస్తే ఎంత బాగుండూ అనిపిస్తూవుంది. కానీ ఈ మూర్తితో అసలు పరిచయమే లేదే, ఆడపిల్ల తనుగా ఏం పల్కరించగలదు! తను పలకరిస్తే ఎంత బాగుండూ అని లోలోపల తహతహ ఎక్కువ అవుతూవుంది. వారపత్రిక గిరాటుకొట్టి లేచి బాల్కనీలోకి వచ్చి ఇటూ అటూ పచార్లుచేస్తూ క్యారియర్ కుర్రాడిని లక్ష తిట్లేసింది. ఏడున్నర దాటిన తర్వాత కుర్రాడొచ్చి కారియర్ యిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు. ఆకలి మండిపోతోంది. కారియరువిప్పి ప్లేటులో వడ్డించుకుంది. అన్నింటిరుచీ ఒకేలా వుండే ఆ పదార్థాలని చూస్తే ఏడుపొచ్చింది. మార్కెట్టులో అతి చౌకగావుంది కాబోలు గోరు చిక్కుడుకాయకూర, బూడిద గుమ్మడికాయ కూటు చారూ చట్నీ అన్నీ ఒకే రుచిలా వున్నాయి. అవి నోట్లోకిపోనని మొరాయిస్తూంటే ఆకలికి ఆగలేక ఎలాగో మింగుతోంది.

"ఛి ఛీ! ఈ భోజనం ఇంకా రెండు నెలలుతింటే హాయిగా స్వర్గం చేరుకోవచ్చు. అమ్మమ్మని రమ్మని రాసే

స్తాను." అని లేచి ఉత్తరం రాసేసి మర్చిపోకుండా మర్నాడు పోస్టు చేయాలని అనుకుని వచ్చి పక్కమీద వాలింది. అబ్బ ఈ ప్రక్కగదిలో యెవరన్నా గృహస్థువున్నా హాయిగా వుండేది కాలక్షేపం. అని విసుక్కుని అలా పనివున్నట్లుగా మెట్ల దగ్గరికి వెళ్ళినట్లు వెడుతూ మూర్తి గదివైపుకి చూసింది. మూర్తి శుభ్రంగా గుత్తివంకాయ కూరతో భోజనంచేసి ఆ కూర కొంత ఒక స్టీలు గిన్నెలో పెట్టి సాధ్వీమణికి కాబోలు తీసుకు వెడుతూన్నాడు. వైదేహి చటుక్కున ఇవతలకి తప్పుకుంది మెట్ల దగ్గరనుంచి. మూర్తి వెళ్ళినవాడు అర్ధగంట అయినా పైకి తిరిగి రాలేదు.

వైదేహి లోలోపల వుడికిపోతూ తన గదిలోకి వచ్చి పడుకున్నదే కాని నిద్రపట్టలేదు. ఈ బ్రహ్మచారి మహాశయుడికి ఆ సాధ్వీమణి తప్ప మరెవరూ మనుషుల్లా కన్పించరా! నేనే పలకరిస్తే! అవును. నేనే పలకరిస్తాను-దృఢనిశ్చయంతో కళ్ళు మూసుకుంది వైదేహి.

3

ఆదివారం మార్నింగ్ షోకి పాత పిక్చర్‌కి వెళ్ళి ఎండలో ఇంటికివచ్చి రిక్షావాడికి చిల్లరలేదనే నెపంతో గబగబా పైకివచ్చింది. కర్టెన్ గాలికి ఇటూ అటూ వూగుతూవుంది. లోపల మూర్తి ఏం చేస్తున్నాడో తెలియదు. చేత్తో తలుపు టిక్ టిక్‌న కొట్టింది రెండుసార్లు.

"యస్ కమిన్" అతని గొంతు ఎంతో హాయిగా వినిపించింది.

'నమస్తే' ఒక్క అడుగు లోపలికి వేసింది వైదేహి. అతను అద్దంముందు కూర్చుని తల దువ్వుకుంటున్న వాడల్లా వెనక్కి తిరిగి వైదేహిని చూడగానే ఆశ్చర్యపోయి చటుక్కున లేచి "ఓ! మీరా! నమస్తే ... రండి లోపలికి" ఏంపని, అన్నట్లు ప్రశ్నిస్తున్నాయి అతని కళ్ళు.

"ఫైవ్ రూపీస్ ఛేంజ్ కావాలి. రిక్షావాడికి ..."

"వున్నది యిస్తాను." అంటూ షర్టు జేబులోనించి అయిదు రూపాయి కాయితాలు లెక్కపెట్టి అందించాడు మూర్తి.

"థాంక్స్" అంటూ అయిదుకాగితం అందించింది.

"నో మెన్షన్" అంటూ చిరునవ్వు నవ్వాడు. క్రిందకి వెళ్ళి రిక్షావాడిని పంపేసి గదిలోకి వెళ్ళబోతూ కర్టెన్ ప్రక్కకిలాగి వున్నందువల్ల అటు మూర్తి గదివైపు అప్రయత్నంగానే చూసింది.

ప్లేటులో ఉప్మా కాబోలు పొగలు చిమ్ముతోంది. దానిలోని జీడిపప్పు పలుకులు చూస్తుంటే నోరు వూరేలా వుంది. ఆ దగ్గరే ప్లాస్కు, కప్పు, సాసరూ వగైరా. మూర్తి ఒక చెయ్యిమీద గడ్డం ఆన్చి ప్లేటులోని ఉప్మా చెంచాతో ఇటూ అటూ కదుపుతూ అన్యమనస్కంగా వున్నట్లు కూర్చుని వున్నాడు. వైదేహి యింక వెళ్ళి తన గది తాళం తెరిచి లోపలికి వెళ్ళి తలుపు దగ్గరగా వేసుకుంది. పిక్చరు అయి వస్తూ హోటల్లో టిఫెనూ టీ తీసుకుని వచ్చినా అప్పుడే

ఆకలి అవుతూన్నట్లుంది. ఆ ఉప్మా చూసినందువల్లనో ఏమో ఆకలి మరీ యెక్కువయింది. ఆకలిమీదనుంచి మన స్సుని మళ్ళించటానికి గ్లాసుడు నీళ్ళుతాగి బట్టలు మార్చు కుని వచ్చి వాలు కుర్చీలో కూర్చుంది.

"మూర్తి యేమనుకుంటున్నాడో! సిగ్గులేని పిల్ల అను కోడు గదా! అనుకోడు అనే నమ్మకం కల్గుతోంది బాగా. కానీ ఈ విషయం సాధ్వీమణికి చెప్తాడా! చూస్తాను. సాధ్వీమణి సంగతి" అనుకుంటూవుంటే వైదేహికి యేదో చెప్పలేనంత తృప్తిగా వుంది. అయినా అతన్ని పలకరించి మాట్లాడినంత మాత్రాన నా కొరిగిన లాభం ఏమిటి? అని కూడా తనని తాను ప్రశ్నించుకుంది. కానీ జవాబు లేదు. సాధ్వీమణి గనుక ఇతన్ని పరిచయం చేసివుంటే ఈ విషయాని కింత ప్రాధాన్యత వుండీవుండేది కాదేమో. అతనంత అత నుగా పలకరించినా వేరొక విధంగా వుండి వుండేదని అన్పిం చింది. ఏది యేమైనా వైదేహికి చాలా హుషారుగావుంది. తనలో తనే కూనిరాగాలు తీస్తూవుంది. సాయంకాలం కన కాంబరాల మాల కొనుక్కుని నీలం పువ్వులున్న తెల్ల ప్రింటెడ్ చీర కట్టుకుని అద్దంలో ముఖాన్ని అర్ధగంట చూసు కుని ఆఖరుకి గది వాకిలివేసి ఇవతలికి వచ్చింది. మూర్తి గదికి పెద్ద తాళం కన్పించి నీరసపడి సాధ్వీమణి వాటాలోకి వెళ్ళ బోతుంటే అప్పుడే భార్యాభర్తలిద్దరూ స్కూటర్ యెక్కి ఎటో వెళ్ళిపోతూ వైదేహినిచూసి నవ్వుతూ చెయ్యివూపి భర్త నడుంచుట్టూ చెయ్యివేసి అతని వీపుమీద వాలిపోయి నట్లుగా కూర్చున్న సాధ్వీమణిని చూస్తూంటే ఎందుకో అర్థం

లేని కోపం ముంచుకొచ్చింది. గిర్రున వెనక్కి తిరిగి గదిలోకి వచ్చేసి వీధివైపు కిటికీ దగ్గరకి కుర్చీ లాక్కుని కూర్చుంది. అప్రయత్నంగా కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. దుఃఖం కట్టలు తెంచుకుంటోంది. అలా రోడ్డువైపే చూస్తూ కూర్చుంది. ఉబికివచ్చే కన్నీళ్ళని తుడుచుకోవాలని కూడా అన్పించలేదు.

రోడ్డుమీద ఓ కుంటి ముసలాడు ఇవతలనుంచి అవతలకి దాటటానికి అవస్థ పడుతున్నాడు. ఇటూ అటూ కార్లూ, లారీలూ, రిక్షాలూ, ఆటోలూ విరామం లేకుండా వస్తూనే వున్నాయి. అతను ప్రాణభయంవల్ల కాబోలు అలాగే నిల్చున్నాడు పదినిముషాలు, ముందుకీ వెనక్కీ కర్రకాలుతో నడుస్తూ. ఇంతలో పదేళ్ళబాబు అతన్ని చెయ్యి ఆసరా యిచ్చి ఇటూ అటూ చూసి గబగబా అవతలకి దాటించేశాడు. ఆ వృద్ధుడు ఏదేదో ఆశీర్వదిస్తూంటే ఆ బాలుడి కళ్ళు సంతోషంతో మెరుస్తున్నట్లున్నాయి. వైదేహి ఆ కుర్రాడినే చూస్తోంది తదేకంగా.

“వైదేహిగారూ !” మూర్తి వాకిలిదగ్గర నిల్చుని మెల్లని స్వరాన పిల్చినట్లయి ఉలిక్కిపడి వెనక్కి తిరిగింది.

అతను గోధుమకలర్ పాంట్, వైట్ టెరీకాట్ షర్టు వేసుకుని ఎంతో అందంగా ఠీవిగా నిల్చున్నాడు. అలా రెండు నిముషాలు చూసిన తర్వాతగానీ తన కన్నీళ్ళ చారికలని గబగబా తుడుచుకోలేక పోయింది. ముఖాన్ని పమిటతో తుడుచుకుంటూ “రండి, సినిమాకి వెళ్ళలేమూ” అంది కుర్చీ చూపిస్తూ.

"సినిమాకా! నే వెళ్లాలనుకోలేదే ...అని... మీరు... మీరు" అని తటపటాయిస్తూ "నేను సమయంకాని సమయంలో వచ్చానా! సారీ" అంటూ వెళ్ళిపోతూంటే వారిస్తూ-

"అహాఁ ఏంలేదు. కూర్చోండి" అంది కంగారుగా. అతను ఆగిపోయి, "చూడండి, నేను వూరికి వెడుతున్నాను. నా రూము తాళంచెవి కాస్త వుంచండి. రెండురోజుల్లో వచ్చేస్తాను. వెంట తీసుకువెళ్ళచ్చు కానీ అక్కడ మర్చిపోయి వస్తే...యిబ్బంది. అసలు సాధ్వీమణిగారు వుంటే ఆవిడకే ఇచ్చేవాడిని. కానీ... వాళ్ళు బైటకి వెడతారని తెలియదు. నేనసలు యిలా వూరికి వెడతానని వాళ్ళకీ తెలియదనుకోండి" అంటూ అతను అతి మొఖమాటపడి పోతున్నందుకు కాదుగానీ సాధ్వీమణి లేకపోవటంవల్ల నేను గుర్తుకొచ్చానన్నమాట అని కోపాన్ని మింగుకుంటూ-

"లాక్ వుంచటానికి అభ్యంతరంలేదు. ఆవిడ రాగానే మీరు వెళ్ళారని చెప్పమంటే అలాగే చెప్తాను. 'లాక్' కూడా ఇమ్మన్నా యిస్తాను" అంది ఆవేశాన్ని అదుముకుంటూ.

"అహ, మీ కాశ్రమ అక్కరలేదు, మీ దగ్గర వుంచండి."

"అలాగే" అంటూ తీసుకుంది వైదేహి. మూర్తి వెళ్ళిపోయాడు. మరీ నీరస పడిపోయింది. అతను మాట్లాడినా లేకున్నా, రూములో వుంటేనన్నా కొంత ధైర్యం. ఇప్పుడింక రాత్రంతా నిద్రకూడా కరువన్నమాట.

"అబ్బ. ఏం జీవితం" తలపట్టుకుని పక్కమీాద వాలి పోయింది.

4

నాలుగు రోజులు గడిచిపోయాయి. అతను ఏ టైములో వస్తాడో అని ఆఫీసుకి వెళ్ళేవరకూ చూడటం, ఆ పైన ఆఫీసు నించి ఎటూ వెళ్ళకుండా ఇంటికి చేరుకోవటం చేసింది. విసుగెత్తి మరికొన్నాళ్ళు శలవు పెట్టాడేమో అనుకుని బోర్ అనిపిస్తే ఆఫీసు వదలగానే సినిమాకి వెళ్ళి ఇంటికివచ్చి మేడ మెట్లు ఎక్కబోతూంటే అటెండరు తల్లి.

"అయ్యో వైదేహమ్మగారూ, మూర్తిబాబు ఆరింటి నించీ గదిముందు కూచున్నారు. సాధ్వీమణెమ్మగారైనా లేదు. ఆ ఇల్లూ తాళమే" అంటూ వార్త అందించింది. వైదేహి "అయ్యో" అనుకుని గబగబా మెట్లెక్కి పైకివచ్చింది. మూర్తి బెడ్డింగ్, సూట్‌కేసూ గదిముందు పెట్టి ఇటూఅటూ పచార్లు చేస్తున్నాడు.

"సారీ అండి! ఎంతసేపైంది... నేనూ..." తడబడిపోయి తాళంచెవి తెచ్చి అందించింది. మూర్తి అది తీసుకుని గది తెరిచి లైటువేసి "కాసిని మంచినీళ్ళు ఇస్తారా" అనేసి నీళ్ళు తీసుకుని తలుపు వేసుకుని బట్టలు మార్చుకుని, రెండు గ్లాసులు నీళ్ళుతాగి అలాగే లైటుతీసేసి నిద్రపోయాడు.

వైదేహికి చాలా బాధగావుంది. కానీ ఏం చెయ్యలేక వూరుకుంది. సాధ్వీమణికి తెలుస్తే భోజనానికి పిలుస్తుందేమో. కానీ నేనింత రాత్రివెళ్ళి "ఆయన వచ్చారు" అని చెప్పటం యెలా! అర్థంలేని ఆలోచనలతోనే నిద్రపోయింది. మరో రెండురోజులు జరిగిపోయాయి. మూర్తి మెట్లుదిగుతూ ఒక సారీ యెక్కుతూన్నప్పుడు ఒకసారీ కనిపించినపుడు "హలో" అని పలకరించాడు, అంతే. పరిచయం అంతకుమించి ముందుకు పోలేదు.

"ఏం మనిషి 'నన్ను ముట్టకు నా మాలకాకి' అన్నట్లు విసుక్కుంది. ఈ బ్రహ్మచారి కాక మరే వర్కింగ్ గరల్ ఈ గదిలోవున్నా ఎంత బాగుండేది. ఎంచక్కా సినీమాలకీ, పిక్నిక్లకీ, షాపింగులకీ, హోటళ్ళకీ వొక్కటేంటి ఎక్కడికైనా వెళ్ళవచ్చు. పోనీ వివాహితుడైనా భార్యతోనన్నా కాసేపు కబుర్లుచెప్పి కాలక్షేపం చేసేపని. ఛీ ఛీ నా అదృష్టం ఇక్కడా యింతే" అనుకుంది ఇప్పటికి వందసార్లన్నా.

అయితే ప్రక్క గదిలోని మూర్తి మాత్రం నిశ్చింతగా రకరకాల వంటలుచేస్తూ కొత్తరకాలమీద ప్రయోగాలు చేస్తూ హాయిగా స్నేహితులతో ఆదివారాలు ఎంజాయ్ చేస్తున్నాడు. ఆఫీసరు అయినాకూడా యింత ఓర్పుగా యెలా చేయగలడో యెంత ఆలోచించినా అర్థం అయి చావలేదు వైదేహికి.

ఆదివారం మరీ బోర్ కొడుతోంది వైదేహికి. సినీమాకి పోదామన్నా మంచివిలేవు. సాధ్వీమణితో కాలక్షేపం చేద్దామంటే వంట్లో బాగాలేదు అంటూ తలుపు ఘడియ బిగించు

కుని నిద్రపోతోంది. వాళ్ళ ప్రక్క వాటాలోవున్న కనుల పుట్టింటికి వెళ్ళటంతో ఆ మేడలోవున్న మగాళ్ళందరూ అక్కడ పేకాట వేసుకుని కూర్చున్నారు. ఆనందమూర్తి గోల మరీ పెద్దగా విన్పిస్తోంది. ఆ గోల సాధ్వీమణి ఎలా భరిస్తోందోగానీ తనైతేనా చింతబరికె తెచ్చి అందర్నీ చావ బాది తరిమి కొట్టేయాలన్నంత కోపం వచ్చింది. ఈ సాధ్వీ మణి ఉద్యోగం వెలిగిస్తోందే కానీ ఒట్టి గంగిరెద్దు మొఖం అని లోలోపల పళ్ళు కొరుక్కుంది. వాళ్ళ పేకాటమాత్రం జోరుగా సాగిపోతూనే వుంది. వైదేహికి వళ్ళంతా మంట లెత్తినట్లయి 'అబ్బ! వెధవ ఆదివారం' అని ఇరవైయ్యోసారి తిట్టుకుని తన గదిలోకివచ్చి ఏం తోచక పెట్టె తెరిచి చీరలన్నీ తీసి మళ్లా సర్ది పెట్టింది. రేడియో పెట్టింది ఓ చెత్తనాటకం మూడో సారి ప్రసారం అవుతూంటే 'భగవాన్' అని రేడియో నోరు నొక్కి ఛి ఛీ అనుకుంటూ ఇటూ అటూ పచార్లుచేస్తున్న వైదేహికి ప్రక్క గదిలోనించి సన్నగా పాడుతున్న మూర్తి గొంతువిని అలాగేనిల్చి "అయితే ఈ బ్రహ్మచారి మహాశయుడు ఆ ఆటలో లేడా ? లేక అయిపోయి వచ్చేశాడా!" అనుకుని ఈవాళ ఈయనతో కాలక్షేపం చెయ్యక తప్పదులా వుంది అనుకుని అద్దంలో ముఖం చూసుకుని కాస్త పౌడరు రాచుకుని బొట్టుపెట్టుకుని అతనిగది వాకిట్లోకి వెళ్ళి నిల్చుంది. తలుపు దగ్గరగా వేసివుంది. అతని ఈలపాట మాత్రం విన్పిస్తూనే వుంది. తలుపు 'టిక్ టిక్' శబ్దం చేసేసరికి లోపలి ఈలపాట ఆగిపోయింది. 'యస్ కమిన్' మూర్తిగొంతు

వినిపించింది మృదువుగా. వైదేహి ఒక్క అడుగు లోపలికి వేసింది, తలుపు రెక్క బార్లా తెరిచి 'నమస్కారం' అంటూ. మూర్తి యంబ్రాయిడరీ కుడుతూన్న వైట్ క్లాతు చటుక్కున టేబిల్ మీద పెట్టి టవలు భుజాన వేసుకుని 'రండి' అన్నట్లు ప్రతినమస్కారం చెయ్యలేదు. "నమస్తే" అన్నాడు చిరునవ్వుతో కుర్చీ చూపిస్తూ. అతని కళ్ళు మాత్రం 'ఏం కావాలి!' అన్నట్లు చూస్తూన్నాయి. వైదేహికి లోలోపల వళ్ళు మండిపోతోంది. ఆ ప్రశ్నార్థకమైన దృష్టికి. అయినా శాంతం తెచ్చుకుంటూ "మీరు వెళ్ళలేదూ పేకాటకి. లేక అయిపోయి వచ్చేశారా" గదిని పరీక్షిస్తూ అడిగింది. ఆగది కాస్త పెద్దదే. అంతా నీట్ గా సర్ది వుంది. షర్టులూ పాంట్లూ హేంగర్లకి వ్రేలాడుతూన్నాయి కొన్ని. ఒకమూల వంట సామాను సర్ది వుంది. గోడకి అతనిదే ఒక ఫోటో, మరి రెండు సీనరీలున్న కేలండర్లూ వున్నాయి.

పరీక్షించటం అయిన తర్వాత మళ్ళీ మూర్తివైపు తల తిప్పింది.

"నాకు పేకాట రాదు" అన్నాడు వైదేహి వైపే చూస్తూ.

"నిజంగా?"

"నిజం"

మళ్ళీ యేం మాట్లాడాలో తెలియలేదు వైదేహికి. అతనూ ఏంమాట్లాడాలో అనే ఆలోచిస్తున్నట్లు కన్పిస్తున్నది.

"మంచి సినిమాలు కూడా యేంలేవు"

"ఔను"

"మీకు ఈ ఆదివారాలు బోర్‌గా అన్పించవూ"
వైదేహి వేసిన ఈ ప్రశ్నకి మూర్తి చిరునవ్వు నవ్వుతూంటే మౌనం మండింది. అయినా రెట్టించి అడిగింది.

"లేదు"

"ఎందుకని ?"

"ఎందుకు ? అంటే చెప్పడం కష్టమే. కానీ ఎప్పుడూ యేదో ఒక పనిమీద మనసుని 'లగ్నం' చేస్తే బహుశా 'బోర్' అన్పించ దేమో !"

"యెప్పుడూ యేదో ఒక పని యెలా వుంటుంది."

"......"

"ఆఫీసు వున్న రోజుల్లో ఫర్లేదు. కానీ ఆదివారాలు ఈ దిక్కుమాలిన భాగ్యనగరంలో మరీ డల్‌గా గడుస్తు న్నాయి."

"స్నేహితులని సంపాదించుకోండి."

"నాకు చేతకాదు. లేకుంటే ఒక నెల బాగా మాట్లాడిన లత అనే టైపిస్టు సడెన్‌గా మాటలు బంద్ చేసింది. మాదో వెధవ ఆఫీసు. మరింకెవ్వరూ ఆడపిల్లలు లేరు. ఇంక యిల్లుదగ్గరంటారా సాధ్వీమణిగారు ఒక్కరేగా. ఆవిడకి ఆదివారాల్లో తల నొప్పో, నిద్రో సరిపోతుంది. కానీ నాకా తల నొప్పీరాదు, నిద్రా రాదు."

మూర్తి వైదేహి మాటలు వింటూనే లేచి అల్మారా తెరిచి బిస్కట్ పాకెట్ తీసి ప్లేటులోపెట్టి టీ తయారుచేసి రెండు కప్పుల్లో పోసి "తీసుకోండి" అంటూ యిచ్చాడు.

వైదేహి 'టీ' తాగి "థాంక్స్" అంది కప్పు క్రింద పెట్టి.

"నో మెన్షన్"

"మీకిలా టీ, టిఫెనూ, వంటచేసుకోవడం 'బోర్' అన్పించదూ"

"లేదు. అలవాటైపోయింది"

. "నాకు వంటపని అంటేనే బోర్"

మూర్తి జవాబు చెప్పకుండా నవ్వి వూరుకున్నాడు. ఇతనితో మాటలు పెంచడం కష్టమే అనుకుని మరోసారి గది అంతా కలయజూసి సగం కుడుతూ వదిలిన యంబ్రాయిడరీ క్లాతుని చేతిలోకి తీసుకుని చూస్తూ-

"అరె! మీకు ఈ పనికూడా వచ్చునా!" అంది ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ. మూర్తి ముఖం మెరుపురంగుకు తిరిగింది.

"మీకు రాదా"

"ఊహూ! అని చెప్పటానికి సిగ్గుపడను. కానీ యేంటిదీ "ఫర్ గెట్ మి: వాట్ అక్షరాలు అందంగా బాగా కుదిరాయి చాలా బావుంది. కలర్ మాచింగ్..."

మూర్తి పేపరు ముఖానికి అడ్డం పెట్టుకున్నాడు యేదో చదువుతూన్నట్లుగా. ఇంతలో పధ్నాలుగేళ్ళ కుర్రాళ్ళు యిద్దరు "నమస్కారం బాబుగారూ" అంటూ వచ్చారు.

"రామూ, గోపీ! యిప్పుడొచ్చారేంటీ. ఏం కావాలీ" అంటూ మూర్తి పల్కరించాడు వాళ్ళని.

"జీతం కట్టేశాం బాబూగారూ. పుస్తకాలు కొన్ని మార్కెట్టులో దొరికాయి. ఈ రెండూ దొరకలేదు..." అంటూ ఓ చీటీ అందించారు.

"నేను చూసి తెస్తాను. నాలుగురోజుల తర్వాత రండి. బాగా చదువుతున్నారుగా" అంటూ లేచి బిస్కట్లు చెరో నాలుగూ పెట్టి "అన్నట్లు ఆ బట్టలు కుట్టించుకున్నారా" అన్నాడు.

"టైలర్ యింకా యివ్వలేదు." అన్నారు యేక కంఠంతో.

"ఈసారి ఆ బట్టలు వేసుకుని వచ్చి చూపండి. ఈ పదిరూపాయలూ వుంచుకోండి" అని కాయితం యిస్తే అది అందుకొని నమస్కరించి వెళ్ళిపోయారు. తిరిగి గదిలో నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. వైదేహి వాళ్ళని గురించి యేమైనా చెప్తాడేమో అని రెండు నిమిషాలు చూసింది. కానీ మూర్తి చెప్పేలా లేడు. తనే అడిగింది కుతూహలం ఆపుకోలేక.

"ఆ అబ్బాయిలు యెవరు?" అని.

"హైస్కూల్లో చదువుకునే స్టూడెంట్సు"

"నే అడిగింది వాళ్ళ వివరాలు. అంటే మీకు ఏమన్నా......"

"ఓ అదా! అలాంటిదేం లేదు. కానీ చాలా తెలివిగలవాళ్ళు. బాగా చదువుతున్నారు. నాకు తెల్సింది అంతే."

వైదేహికి చాలా చికాకొచ్చింది. లేచి వెడతాను అంది. మూర్తి ఆమె వెంట ఒక అడుగు వేశాడు.

మీకేమన్నా బుక్సు కావాలా! అనటంతో ఎంతో సంతోషంగా "ఓ... కావాలి ఏం వున్నాయి మీ దగ్గర" అంది.

"మీ కెలాంటివి కావాలి."

"సినీ మాగ్జయిన్స అంటే యిష్టం"

"ఓహో ! సారీ అలాంటివి లేవు"

"మరేం వున్నాయి"

"విశ్వనాథవీ, అడవి బాపిరాజువీ... శరత్ వి... చూడండి శరత్ ఈ నవల మీరు చదివారా" అంటూ అందించిన నవల పట్టుకుని తనగదిలోకివచ్చి విస్సిరి పారేసింది. మంచం మీదికి ఒరిగిపోయింది. అంతలోనే వాచీచూస్తే అర్ధగంట మూర్తిరూములో గడిచిందని గ్రహించి ఆశ్చర్యపోయి 'అరె! అర్ధగంట యేం మాట్లాడాం. తెలియకుండా గడిచిపోయింది' అనుకుంది.

మళ్ళీ వైదేహికి టైము గడవటంలేదు. అబ్బబ్బ అనిలేచి బట్టలు మార్చుకుని చూసిన సినిమాయే అయినా మళ్ళీ వెళ్ళి 'క్యూ'లో యెర్రటి యెండలో అర్ధగంట నిలబడి అమ్మయ్య అనుకుంటూ హాల్లోకి వెళ్ళి కూర్చుంది. ఇంట్రవల్ లో ప్రక్కకి తిరిగి చూస్తే వెనకసీట్లో మూర్తి అప్పుడే వైదేహిని చూశాడు. "హలో" అంటూ పలకరించాడు. "సినిమాకి వెడతానని చెప్పనేలేదు" నిష్ఠూరంగా అనే వైదేహివైపు స్నేహపూర్వకంగా చూస్తూ-

"ఈ అభియోగం నేనూ చేస్తూన్నాను. జవాబు చెప్పండి" అన్నట్లు చూశాడు.

"భలేవారు" అంటూ నవ్వింది. మూర్తి కోకో కోలా రెండు తెప్పించాడు. వైదేహి తాగేసి 'థాంక్స చెప్పను" అంది ఓరగా చూస్తూ 'నేను ఆశించలేదు' అన్నాడు కాస్త బెరుకుని వదిలి హాయిగా కబుర్లు చెప్పేస్తూ.

"మీరింత సరదాగా కబుర్లు చెప్తారని సాధ్వీమణి యెప్పుడూ చెప్పలేదే"

"మీరు అడిగారేంటి" కోకో కోలా కుర్రాడికి డబ్బు లిస్తూ.

"మీతో మాట్లాడటం కష్టంలా వుందే"

"అహహ... అలాఅని మానేయకండి" అంటూండగానే లైటుపోయి తిరిగి సినిమా ప్రారంభమైంది. వైదేహికి అతను లేచివచ్చి తన ప్రక్కన ఖాళీగా వున్న కుర్చీలో కూర్చుంటే బాగుండు అన్పించింది. కానీ మూర్తి రాలేదు. పిక్చర్ని తదేకంగా చూస్తూన్నాడు. వైదేహికి మాత్రం పిక్చరుమీద మనస్సు నిలవడం లేదు.

'ఏంటీయితని మనస్తత్వం' అని ఆలోచిస్తూంది. పిక్చరు పూర్తిఅయి బైటకివచ్చి మూర్తి స్కూటర్ దగ్గరికి వెళ్ళబోతూ-

"రిక్షా చూసుకుంటారా! లేక ఆటో పిలవనా" అన్నాడు.

"ఏదీ అక్కరలేదు"

'మరి'

వైదేహి అలాగే నిల్చుంది. జనం వెళ్ళిపోతున్నారు.

"బస్‌లోవస్తే చాలా టైము అవదూ!"

"అవుతుంది... కానీ... చీకటి పడితే నాకు భయం" మూర్తి ముఖంలోకి చూస్తూ అంది.

"అలాగా!..." అన్నాడు అంతే...

"మీరూ నాతో బస్‌లో రండి."

"నాకు స్కూటర్ వుందే...."

“పోనీ మీ స్కూటర్ మీద నేనొస్తాను.” కోపం మింగుతూ అంది.

క్షణం తెల్లబోయినట్లయినా అది కన్పడనీయకుండా “అయితే వుండండి తీసుకు వస్తాను.” అంటూ స్టాండులోనించి తెచ్చి దగ్గరగా ఆపాడు. వైదేహి క్షణం తటపటాయించింది. మరేం ఫర్వాలేదు. అనుకుని యెక్కి కూర్చుంది. మూర్తి రోడ్డుమీదే దృష్టినిల్పి నడుపుతూ యేం మాట్లాడలేదు.

“ఛెత్ ఏంమనిషి యింతోటి లిఫ్ట్ ఎవరిక్కావాలి...” పళ్ళు కొరుక్కుంది.

ఎర్రలైటు వెలగటంతో రిక్షాలూ కార్లూ స్కూటర్లూ వరుసగా ఆగిపోయాయి. మూర్తి స్కూటరూ ఆగిపోయింది. పచ్చలైటు కోసం అందరూ చూస్తున్నారు. “నమస్కారం సార్” యికిలిస్తూ పల్కరిస్తున్నాడో నల్లటి నడివయస్కుడు “నమస్కారం” మూర్తి పొడిగా అనేసి తల తిప్పి పచ్చలైటు కోసం చూస్తూంటే “ఫామిలీని యెప్పుడు తీసుకొచ్చారు సార్.” అంటూండగానే మూర్తి స్కూటర్ స్పీడుగా ముందుకు పోనిచ్చాడు.

“ఇంకాస్సేపు ఆగితే నీ సొమ్మేంపోతుందనీ అప్పుడే వెలిగి చచ్చావు పచ్చలైటూ” అనుకుంది కోపంగా. పాపం ఆఫీసులో వాడులా వుంది, అని తృప్తిగా నవ్వుకుంటూ

స్కూటర్ దిగి లోపలికి వస్తూన్న వైదేహిని ఆ మేడలో కాపురాలున్న వాళ్ళు యిద్దరు ముగ్గురు ఓసారి చూసి మళ్ళీ తల తిప్పుకున్నారు. వైదేహికి యేదో పెద్ద ఘనకార్యం చేసినట్లు గర్వంగావుంది. మనస్సుకి తృప్తిగా కూడా వుంది.

మూర్తి మాత్రం అతి మామూలుగా తన గది తాళం తీసుకుని లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. వైదేహి కా రాత్రి అంతా సరిగ్గా నిద్రపట్టలేదు ఏవేవో ఆలోచనలు అలా అలా సాగి పోయి మగత నిద్రలోకి జారిపోయింది. ఆ నిద్రలో యేదో గమ్మత్తయిన కల.

మూర్తి తనని పెళ్ళి చేసుకుంటానని మాట యిచ్చి నట్లూ, యిద్దరూ యెంతో సంతోషంగా సినీమాలూ, షికార్లూ తిరుగుతూ కాలం గడుపుతూండగా మూర్తి హఠాత్తుగా ఒక అందమైన అమ్మాయిని తీసుకువచ్చి 'వైదేహీ' నన్ను క్షమించు. ఈ అమ్మాయిని తప్ప మరెవర్నీ పెళ్ళి చేసుకోలేను. అని ఆ అమ్మాయి ముందరే చెపుతూంటే వైదేహికి వళ్ళంతా మంటలు పెట్టినట్లయి. మోసం, దగా... నువ్వు... నువ్వు దుర్మార్గుడువి, రాక్షసుడివి నమ్మించి... మోసం చేస్తావా. అంటూ పెద్దగా అరవాలని ప్రయత్నించింది. కానీ నోరు పెగల్లేదు. వళ్ళంతా చెమటలు పట్టి మెలుకువ వచ్చేసింది. రెండు నిమిషాలు ఆలోచించిన తర్వాతగానీ యిది కల అని అర్థం కాలేదు అప్పుడింక అమ్మయ్య కలేకదూ! అనుకుని లైటువేసి గ్లాసుడు మంచినీళ్ళు తాగి మూర్తి హాయిగా నిద్ర పోతూ వుంటాడా! అనే ఆలోచనవచ్చి గడియారం వైపు చూసింది. పదిన్నర అయింది అంతే. ఈ బ్రహ్మచారి మహాశయుడికి అప్పుడే నిద్ర యెక్కడ పడుతుంది. అనుకుంటూ తలుపు తీసుకుని అడుగులో అడుగు వేస్తూ మూర్తి గది కిటికీ దగ్గరనిల్చి తొంగిచూసింది.

తలదగ్గరున్న లైటు వెల్తురులో రెండు దిళ్ళు యెత్తు పెట్టుకుని ఒకదిండు గుండెమీద పెట్టుకుని గట్టిగా బిగించి పట్టుకుని పుస్తకం చదువుకుంటూ వచ్చే ఆవులింతని ఆపుకోటానికి వ్యర్థప్రయత్నం చేస్తూన్న అతన్ని యింకాసేపు అలాగే చూస్తూ నిల్చోవాలన్పించింది వైదేహికి. కానీ యేదో భయం అన్పిస్తోంది. పోనీ తలుపుతట్టి "నాకు నిద్ర రావటంలేదు కబుర్లు చెప్పండి" అని అడిగితే"...అమ్మయ్యో రాత్రి సమయంలోనా! వద్దు అనుకుంటూండగానే మూర్తి చదివే పుస్తకం ప్రక్కన పెట్టి కుడిచెయ్యి చాచి లైటు స్విచ్ ఆఫ్‌చేసి కళ్ళు మూసుకున్నాడు, వత్తిగిలి పడుకుని.

"ఛీఛీ..." అనుకుంటూ తన గదిలోకి వచ్చి తలుపు ఘడియ గట్టిగా బిగించుకుని లైటు తీసి మంచం మధ్యగా చేతులు పెట్టుకొని చాలాసేపు అలాగే కూర్చుండిపోయింది.

"ఛీఛీ...ఒక్క సినిమాలో జరిగినట్లు ఏ చిన్న విషయం నిజ జీవితంలో జరిగిచావదు. పైగా ఆ సినీమాలు చూసినందు వల్ల మనస్సు వుద్వేగ్నమవటం తప్పించి... వెధవ సినీమాలు. ఛెత్ చస్తే చూడకూడదు. కట్నం యివ్వకుండా యే వెధవా ఆడపిల్లని పెళ్ళాడడు. ఫారెన్ కారులో వెళ్ళే యే భాగ్యవంతుడూ రంగు వెలిసిన చీర కట్టుకుని బస్‌స్టాపులో నిల్చుంటే దయదల్చి 'లిఫ్ట్' యివ్వడు. పోనీ రిజిష్టర్ మారేజీ చేసుకొనేందుకైనా ఒక్క మగాడు ముందుకు రాడు. సమాజం ఇంకా డబ్బుమీదే నడుస్తూంటే నాలాంటి ఆడపిల్లలు యిలా కన్యలుగా వుండిపోవల్సిందేనా. ఇలా యెన్నాళ్ళు మనస్సుని కోరికలనీ ఆశలన్నీ, బిగబట్టు

కుని కాలం దొర్లించటం? నేను ఒక్కదాన్నేనా! నాలాంటి కన్యలు వేలూ • క్షలూ యెందరో ఈ దిక్కుమాలిన భారత దేశంలో" అనుకుంటూవుంటే వైదేహి కళ్ళలో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరిగాయి. అంతలోనే మనస్సుకి ఒకి తనే యిలా నచ్చచెప్తు కుంది.

"నాన్నకే డబ్బుంటే నన్నిలా వం• రిగా యింతదూరం పంపేవారా! నామీద విశ్వాసం వుంచి నా సుఖాన్నే కాంక్షించి నా కర్తవ్యాన్ని హెచ్చరించి మరీ మరీ చెప్పి పంపారు. నా మంచి చెడులు నావే అనేది పరోక్షంగా అర్థం అయేలా చెప్పారు. నిజమే. ఒక వయస్సు వచ్చిం తర్వాత యెవరి జీవితం వారిదే దాన్ని పూలబాటల్లో నడుపు కోవటం కాని అడ్డదారుల్లోకి తిప్పకోవటం కానీ వాళ్ళ చేతుల్లోవుంది. కనుకనే చాలా నిగ్రహంతో వ్యవహరించాలి. ఔను. ఆడపిల్లనే అయినా నా జీవితం నా కలల కనుగుణంగా తీర్చిదిద్దు కోవాలి."

దూరంగా యేదో శబ్దమైంది. వైదేహి ఆలోచనలు ఆగిపోయాయి. వైదేహి లేచి కిటికీలోనించి రోడ్డుమీదికి చూస్తూ నిలుచుంది. అప్పటికి టైము యెంత అయ్యిందో కానీ బీటు కానిస్టేబులు బూట్లు టకటకా శబ్దంచేస్తూ తిరుగు తూన్నాడు. అలా రోడ్డుమీదికి చూస్తూ తిరిగి ఆలోచన ల్లోకి జారిపోయింది.

"ఇదేంటి! నాకు తెలియకుండానే నా ఆలోచనలిలా కొత్తదార్లని పడుతూన్నాయి. మనస్సూ యేదో సరికొత్త లోకాలని వూహిస్తోంది. యెలా జరుగుతోంది... అలా ఐదు

నిమిషాలు నిల్చుని విసుగ్గా తిరిగి పడుకోబోతూ టేబుల్ పైకి అప్రయత్నంగా చూసింది. దానిమీద కొన్ని పుస్తకాలు మూర్తి యిచ్చినవి పడివున్నాయి. అతను పుస్తకాలు యిస్తూ-

చూడండి వైదేహిగారూ, మనిషికి మంచి స్నేహితులు పుస్తకాలు. వీటి ఆసరాతో మనం... మనలని సంస్కరించుకోవటమే కాదు ప్రేమించటం ప్రేమించబడటం; యింకా చాలాచాలా చెయ్యవచ్చు. నిజం చెప్పాలంటే ఒక రచయిత ప్రభావం అతని పుస్తకం చదివే పాఠకుడి మీద చాలా వుంటుందండీ. మనం మన అభిరుచులకి అనుగుణంగా పుస్తకాలని యెన్నుకుని చదవటం అలవాటు చేసుకోవాలంటాను. మీరేమంటారు అన్నప్పుడు తను జవాబు చెప్పలేక పోయింది. మెల్లగా లేచి తన గదిలోకి వచ్చేసింది.

ఊ అనుకుంటూ ఆలోచనలు ప్రక్కకి నెట్టి కళ్ళు గట్టిగా మూసుకుని నిద్రపోవటానికి ప్రయత్నిస్తోంది వైదేహి.

వైదేహీ మూర్తీ అరమరికలు లేకుండా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఆఫీసులు లేని సమయాల్లో సినీమాలకీ షికార్లకీ తిరుగుతున్నారు. వైదేహికి మధ్య రుచికరమైన పదార్థాలతో భోజనం కూడా దొరుకుతోంది. పాండురంగమూర్తి యే కొత్త ప్రయోగం చేసినా దానిరుచి చూసే బాధ్యత వైదేహి మీద పడింది. రోజులు క్షణాలా గడుస్తూన్నాయి. సాధ్వీమణి ఈ మధ్య అస్సలు మాటలు తగ్గించేసి సూటీపోటీగా యేదో అనేస్తోంది. వైదేహికి వళ్ళు మండి "యింతకీ మీరనేదేంటి" అంటూ నిలదీసింది ఒకనాడు.

'ఆశ్చర్యమేం లేదు. మూర్తిగారుండగా మీకింక కాలక్షేపానికేం కొదవ అన్నాను అంతే". అంటూ వ్యంగ్యంగా నవ్వింది.

"మీరూ రాకూడదూ! కాలక్షేపం అవాలంటే" వురిమిచూస్తూ అంది వైదేహి

"నేనేం మారని రూపాయిని కాదు నీలా! నాకు యిల్లువుంది. యిల్లాలిని నేను"

"ఏంటీ! నేను మారని రూపాయినా! మళ్ళీ అను చెంపలు వాయించేస్తాను" మీద మీదకెళ్ళింది వైదేహి.

"నే అనలేదు లోకం అంటోంది. ఆమాటే నేనంటున్నాను. ఈ చుట్టూ సమాజం అంటోంది, తెలుసునా. నీలాంటి ఆడపిల్లల మూలంగానే ఈనాడు మగాడు మంచివాడుగా వుండలేకపోతున్నాడు .."

మరీ రెచ్చిపోతూంది సాధ్వీమణి. వైదేహి నిప్పులు కక్కుతూ సాధ్వీమణిమీదికి వెడుతూంటే అప్పటికి రెండు నిమిషాల ముందు ఆఫీసు నించి వచ్చి తన గదిలోకి పోబోతూ వీళ్ళద్దరికేకలకీ మెట్లమీదే ఆగిపోయిన పాండురంగమూర్తి, వైదేహి అలా సాధ్వీమణి మీదికి వెళ్ళటం చూసి చప్పున వచ్చి వైదేహిని గట్టిగా పట్టుకుని ఆపుతూ-

"వైదేహిగారూ! యేమిటిదంతా!" అంటూ బరబరా పైకి లాక్కుని వెళ్ళాడు. వైదేహికి ఆవేశం తగ్గింది. కాస్త. మూర్తి పిడికిట్లో యింకా కుడిచెయ్యి నలిగిపోతూనే వుంది. రెండు క్షణాలు ఒకరి ముఖంలోకి ఒకరు చూసుకున్నారు. మూర్తి పిడికిలి మెల్లగా వదులై పోయింది.

"సారీ వైదేహిగారూ" అంటూ మూర్తి గభాలున గది తాళం తీసుకుని లోపలికి వెళ్ళి తలుపు ఘడియ బిగించేసుకున్నాడు.

"సారీ నే చెప్పాలి మూర్తిగారూ! ఒక్క క్షణం తలుపు తెరవండి. జరిగింది చెప్తాను. ప్లీజ్"

"ప్లీస్ వైదేహీ! కాస్సేపు నన్ను వంటరిగా వదిలెయ్యండి" మూర్తి గొంతు అతి దీనంగా మెల్లిగా వినిపించింది. వైదేహి ఏం చెయ్యలేక తన గదిలోకి వచ్చి మంచం మీద పడిపోయింది.

వెధవ సమాజం. బాధపడుతూంటే సానుభూతి చూపదు కానీ సుఖంగా వుంటే ఈర్ష్య చూపుతుంది. ఈ సాధ్వీమణిలో యింత ఈర్ష్యాసూయలు దాగివున్నాయా! తనతో మాట్లాడితే ఫర్లేదు కానీ నాతో మాట్లాడితే యింత అసూయపడిపోయిం దెందుకు. ఎవరెన్ని విధాల అన్నా నేను భయపడనూ పడనూ పడనూ.

ఆ రాత్రి వైదేహి భోజనం చెయ్యలేదు. ప్రక్క గదిలోని మూర్తి భోజనం చేసిన అలికిడి వినిపించలేదు. కానీ రాత్రి పన్నెండు గంటల వరకూ లైటుమాత్రం వెలుగుతూనే వుంది.

* * *

రెండు రోజులు అతి నెమ్మదిగా గడిచాయి. వైదేహి లోపల లోపల వుడికిపోతోంది. మూర్తి పల్కరిస్తే మాట్లాడాలని యెదురు చూస్తోంది కానీ మూర్తి యేం ఆలోచిస్తూ

న్నాడో తెలియదు. సాధ్వీమణి ఆఫీసుకి వెళ్ళకుండా యింట్లోనే వుండిపోయింది యెందుకో. వైదేహికి పల్కరించ బుద్ధి కాలేదు. ఆఫీసులో పని సరిగా చెయ్యక ఆఫీసరు చేత చివాట్లుతిని యేడుపు ముఖంతో యింటికి వచ్చేసిన వైదేహి, మూర్తిగది తలుపు తెరిచివుండటం చూసి ఈ బ్రహ్మచారి మహాశయుడు అప్పుడే ఇల్లు చేరాడేం. అని క్షణం తటపటా యించి ఏమైనా సరే అని మూర్తిగదిలోకి అడుగు పెట్టింది. మంచంమీద కళ్ళుమూసుకు పడుకున్న మూర్తి చెప్పుల చప్పుడికి కళ్ళు తెరిచి చూసి లేచి కూర్చుంటూ-

"రండి" అన్నాడు.

వైదేహి కుర్చీ లాక్కుని కూర్చుని మూర్తి ముఖం లోకి చూసింది క్షణం. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ వుండే ముఖం చిన్నబోయివుంది. కళ్ళు పీక్కుపోయి వున్నాయి. జ్వరం పడిన వాడిలా వున్నాడు.

"వంట్లో బాగాలేదా!"

"బాగానే వుంది" అన్నాడు మాసిన గడ్డాన్ని ఎడం చేత్తో రాచుకుంటూ.

రెండు నిమిషాలు నిశ్శబ్దంగా జరిగాయి. ఎన్నో చెప్పాలని వైదేహి వచ్చిందికాని తీరా అతన్ని చూసి అన్నీ మింగేసుకుంది. మూర్తి పరిస్థితీ అలాగే వుంది.

"సారీ మూర్తిగారూ! నేనారోజు..."

"వైదేహీ! సారీ చెప్పవల్సింది నేను. నావల్ల అకారణంగా వాదు మీ మీద పడుతోంది. సాధ్వీమణి అలా

అన్నందుకు నేను క్షమాపణ అడుగుతున్నాను. మీరా రోజు ఆ మాటలకి గాయపడ్డారని తెలుసు. అయితే యేం చెప్పి మీ బాధని పోగొట్టగలనో అర్థంకావటం లేదు. ఒంటరిగా వున్న ఆడపిల్ల, అందులో అవివాహిత అయిన మీరు నాతో కాస్త చనువుగా తిరగటం అనుమానానికి కారణం అవుతుంది నిజమే. నలుగురు నాలుగు రకాలుగా అనుకుంటారు అదీ నిజమే. నేనే చాలా పొరపాటు చేశాను."

"అంటే" వైదేహి ముఖం ఎర్రగా చేసుకు అడిగింది. ఏం లేదు, మీరు 'స్త్రీ' కాకుండా పురుషుడై వుంటే మన యిద్దరం యెంత స్నేహితంగా వున్నా యెవ్వరూ యేం అనటానికి అవకాశం లేదుగా. చూడండి. అందం ఐశ్వర్యం, పదవి, హోదా యిలాంటివన్నీ ఈరోజు వుండచ్చు రేపు పోవచ్చు. కానీ పవిత్రమైన స్నేహితం వుంది చూశారూ అది ... అది జీవితాంతం మధుర స్మృతిగా మనస్సులో మిగిలిపోతుంది. ఇందుకే నాకు స్నేహితం అంటే వెర్రి అభిమానం. నాకు స్నేహం చెయ్యటం రాదు. అందులో మీలాంటి అమ్మాయిలతో అసలే మాట్లాడటం రాదు. మీరే చొరవగా నాదగ్గరికి వచ్చినందుకు యెంతగానో సంతోషిస్తున్నాను. అయితే ... ఈ అపశృతులు వింటే...."

"యెవ్వరూ అనలేదు. సాధ్వీమణి అసూయతో అన్న మాటలు అవి"

"వైదేహీ! సాధ్వీమణి స్వతహా చాలా మంచిది. నెమ్మదస్తురాలుకూడా. నేనంటే చాలా అభిమానంకూడా. నాకు

బాగా తెలుసు. కానీ ఆరోజు అలా ఎందుకు మాట్లాడిందో తెలియదు. ఆమె ఈమధ్య యేదో మానసికంగా బాధపడు తున్నట్లు గమనించాను. కానీ కారణం తెలియదు. అడిగినా చెప్పలేదు. బహుశా భార్యాభర్తల మధ్య యేదైనా చికాకులేమో అనుకున్నాను. ఈ అశాంతిలోనే మిమ్మల్ని ఏదో అనేసింది అంతే వైదేహిగారూ."

యివన్నీ చెప్పి కాస్త తేలిక పడినట్లుగా చూశాడు మూర్తి.

వైదేహి విసురుగా తలతిప్పి "ఏది ఏమైనా సాధ్వీమణి అదృష్టవంతురాలు. మిమ్మల్ని శంకించినా మీరు మాత్రం చాటున కూడా ఆవిడమీద ఈగ వాలనివ్వనంటూన్నారు. మీ మనస్సు అతి విశాలం కావచ్చు. కానీ నే నిలాంటివి సంహించలేను మూర్తిగారూ. పెళ్ళి ఆలస్యమైనంత మాత్రాన నా ప్రవర్తనని శంకించటానికి ఈవిడ యెవరు? నేనేకాదు. ఆత్మాభిమానం వున్న యే ఆడపిల్లయినా ఆవి డని వదలదు. ఆరోజు మీరు సమయానికి రాకుంటే చెంపలు వాయించేదాన్ని- తెలుసునా!"

"వైదేహిగారూ ... క్షమించమని అడిగినా ఆవేశ పడుతూన్నారా!"

"మీరు ఆ మాటలు పట్టించుకోకుండా మళ్ళీ మామూలుగా వుంటేనే నేనా విషయం వదిలేసేది. నేను సాధ్వీమణికే - కాదు నా తల్లి దండ్రులకైనా భయపడను. నాకు మంచిది అని తోస్తే చేసెయ్యటమే నా పని! పర్యవ సానం ఎలా వున్నాసరే"

"ఏపనైనా ఆవేశంగా కాకు ఆలోచనతో చెయ్యటం అలవాటు చేసుకోవాలి వైదేహిగారూ"

"ఆ 'గారు' తీసి అవతల పారేయమని చెప్పాను మీరు వినటం లేదు"

"అలాగే" అంటూ వాకిలివైపు చూసి లేచినిల్చుని,

"సాధ్వీమణిగారా! రండి లోపలికి" అన్నాడు. సాధ్వీమణి మెల్లగా లోపలికి వచ్చింది. వైదేహి "నే వెళ్ళి వస్తాను" అంటూ మూర్తి వుండమని చెపుతున్నా వినక తన గదిలోకి వచ్చేసింది. అవతల గదిలోంచి ఏవేవో మాటలు అస్పష్టంగా విన్పిస్తున్నాయి. అవి వింటూ పోస్టుమెన్ విసిరిన కవరు తీసుకుని విప్పి చదువుకుంది.

ఈ నెల చాలా ఇబ్బందిగా వుంది గనుక డబ్బు ఎక్కువ పంపటానికి ప్రయత్నించమనీ, దుబారా ఖర్చులు చేసేప్పుడు ఇక్కడి పరిస్థితులు గుర్తుచేసుకోమనీ, తండ్రి రాసిన ఉత్తరం. ఉత్తరంలో అంతకిమించి మరే సంగతులూ వుండవని వైదేహికి తెలుసు. పండగ ఏదైనావస్తే శలవుపెట్టి రమ్మని రాయరు. 'వీలుంటే రా. కానీ డబ్బుమాత్రం ముందే పంపు' అని రాసే తల్లిని నమిలి మింగేయాలన్నంత కోపం వస్తూ వుంటుంది వైదేహికి. అసలు జీతం అంతా తనే ఖర్చుచేసుకుని హాయిగా వుండిపోతే వాళ్ళరోగం కుదురుతుంది అనే ఆలోచన వస్తూవుంటుంది అప్పుడప్పుడూ. కానీ తర్వాత స్థిమితంగా ఆలోచిస్తే గత్యంతరం లేకనే తల్లిదండ్రులు తన సంపాదన కోసం ఆశపడుతూన్నారనేది గుర్తుకొస్తుంది. ఊరికి వెళ్ళి వచ్చేస్తూ ఒకసారి యాభై రూపాయలు తండ్రి

కిస్తూంటే అవి తీసుకోటానికి ఆయనపడిన బాధ ప్రత్యక్షంగా చూసింది. అందుకే వీలున్నంతవరకూ మనియార్డరు చేసేస్తూ వుంటుంది. అలా పంపేప్పుడు బాధకాదు ఎంతో తృప్తి కలుగుతుంది వైదేహికి, ముసలి వాళ్ళయిన తలిదండ్రుల అవసరాలకి ఆదుకుంటున్నాను కదా అని. పెళ్ళిచేసుకోకుండా కొన్నాళ్ళు ఇలావుండి కుటుంబానికి సాయపడితే- అన్న ఆలోచనా వస్తూవుంటుంది. ఆ అభిప్రాయాలు ఒకదాన్ని మించి ఒకటి వైదేహిని వుక్కిరి బిక్కిరి చేసేస్తూ చికాకుని కలిగిస్తాయి.

"అబ్బబ్బ! వెధవ మనస్సు- ఎందుకిచ్చావు భగవంతుడా" అని బాధపడి ఏ సినిమాకో వెళ్ళి ఆ బాధని మర్చిపోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ రోజులు నెట్టకొస్తూన్న వైదేహికి మూర్తి స్నేహితం అపురూపంగా కన్పించింది. అందుకే దాన్ని ఎంతో పదిలంగా చూసుకుంటూన్న సమయంలో సాధ్వీమణి మాటలు సూదుల్లా గుచ్చుకున్నాయి. ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలన్నా మూర్తి అవకాశాన్ని ఇవ్వకుండా చేశాడు.

వైదేహి పడకకుర్చీలో పడుకుని కళ్ళుమూసుకుంది. తలనొప్పి పగిలిపోతోంది. ఫ్లాస్కులో కాఫీ అయినా లేదు. డబ్బుయిచ్చినా తెచ్చిపెట్టే దిక్కులేదు.

ఏం జీవితం నాది. ఈ ప్రపంచంలో నేనేనా,నాలాంటి ఆడపిల్లలు యింకా వున్నారా! వున్నారు ... ఒకరుకాదు వందల్లో వేలల్లోవున్నారు. "నీ కంటేకూడా బాధపడే ఆడ

పిల్లలు ఉన్నారు" అంతరాత్మ గంటలా మ్రోగుతుంది. వైదేహి ఇంక తనని తను సంబాళించుకుంటుంది ఎలాగో.

"అమ్మగారూ కారియరు" నౌకరు కుర్రాడు కారియరు పట్టుకువచ్చి పిల్చిన తర్వాతగానీ వైదేహి ఈ ప్రపంచంలోకి రాలేదు. లేచి తలుపు తెరిచి 'అరె, టైమెంత' అనుకుంటూ వాచీ చూసుకుంది. ఏడున్నర దాటుతోంది.

* * *

నాలుగు రోజులు మామూలుగా గడిచిపోయాయి. వైదేహి ఆఫీసునించి వస్తూ మూర్తి గదివైపు చూసి 'అరె! ఈ బ్రహ్మచారి మహాశయుడు ఇంకా ఇల్లు చేరలేదా!' అనుకుంది. కానీ రెండురోజులైనా వేసిన తాళం అలాగే వుంది. సాధ్వీమణి చు రెవరితోనో చెప్తూవుంటే వింది. నాలుగు రోజులు శలవు పెట్టి వూరుకి వెళ్ళాడనీ ఆదివారంగానీ రారనీ. వైదేహికి మరో రెండురోజులు గడవటమే కష్టమైపోయింది. మూర్తి రాలేదు. కానీ ఆఫీసు అడ్రస్‌కి రిజిష్టర్ కవరు ఒకటి వచ్చింది. వణికే చేతులతో అది అందుకుని ఎవరి దగ్గరనుంచి అని ఇటూఅటూ తిప్పి చూసింది. ఫ్రం అడ్రస్ మూర్తిది. సంతకంచేసి పోస్టుమేన్‌ని పంపి శలవుపెట్టి రిక్షాలో ఇంటికి ఎలా చేరిందో వైదేహికి తెలియదు. కాస్త పెద్దదిగావున్న ఆ కవరుని ఆఫీసులోనే విప్పటాని, కెందుకో భయమన్పించింది. ప్రక్కసీట్లలో వున్న సహ ఉద్యోగులు కుతూహలంగా చూస్తూన్నది గుర్తించేసరికి మరీ వణుకువచ్చింది. అందుకే ఇంటి కివచ్చి కవరు విప్పింది. ఏదో చిన్న పాకెట్లూ

ఓ ఉత్తరం వున్నాయి. ఆతురతగా ఆ ఉత్తరంవిప్పి గబగబా చదువుకుంటోంది వైదేహి.

"వైదేహిగారు నమస్కారం!"

మీరు 'గారు' తీసెయ్యండి అన్నా నేను తియ్యనందుకు కోపగించుకోకండి. నేనిలా హఠాత్తుగా ఇక్కడికి వచ్చి తిరిగి వెంటనే అక్కడికి రాని పరిస్థితులొస్తాయని కలలోకూడా వూహించలేదు. కానీ పరిస్థితి అలా వచ్చేసింది. అసలు నా గురించి మీకు ఏం తెలియదు. తెలిస్తే ఏవేవో వూహాలు అల్లుకోరు. నేను గ్రహించాను వైదేహీ! కానీ వైదేహి నా జీవితం వడ్డించిన విస్తరికాదు. సమస్యలమయం. నేనింతవరకూ అవివాహితుడిని అని అనుకుంటున్నారు మీరంతకూ. కానీ నాకు పెళ్ళిఅయి రెండు సంవత్సరాలైంది. మరెవరో పరాయిపిల్ల కాదు. అక్కకూతురునే పెళ్ళిచేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి వచ్చి హఠాత్తుగా ఆ పెళ్ళి జరిగిపోయింది. నేనూ అక్కా యిద్దరమే సంతానం మా అమ్మకి. నాన్న చిన్నప్పుడే పోయారు. అక్క మైథిలి పుట్టగానే భర్త వియోగంతో పుట్టిల్లుచేరింది. మైథిలి మా ఇంట్లో పెరిగిన పిల్ల. మామయ్యా అని పిలుస్తూన్న ఆ పిల్లకి నేను భర్తని అవుతానని కానీ, అవాలని కానీ అనుకోలేదు. ఆ పిల్ల నాకన్నా పధ్నాలుగు సంవత్సరాలు చిన్నది. బలహీనంగా ఎప్పుడూ ఏదో ఒకసుస్తీతో వళ్ళంతా కురుపులతో అనాకారిగావుండే మైథిలి నా జీవిత సహచరి అయింది. దీనికి కారణం మా అమ్మ. అక్క కన్నీళ్ళకి కరిగి పోయి అవసానదశలో నా దగ్గర వాగ్దానం తీసుకుని మరీ

ప్రాణాలు వదిలింది. వైదేహీ! అంతవరకూ నా ఉద్దేశాలు, వూహాలూ అలా అలా తేలిపోతూండేవి. జీవితం అందమైనదిగా కన్పిస్తుండేది. ఉత్సాహంతో వురకలువేస్తూ చదువు పూర్తిచేసి ఉద్యోగాన్ని సంపాదించి ఇంక నచ్చిన పిల్లకోసం అన్వేషిస్తూన్న సమయంలో నా వూహాలకి సంబంధం లేకుండా ఈ పెళ్ళి జరిగిపోయింది.

ఇష్టంలేని పెళ్ళి ఎందుకు చేసుకున్నావ్ ? ఎందుకు చేసుకోవాలి ? అని నన్ను నేను ప్రశ్నించుకుని ఆలోచించీ ఆలోచించీ అలిసిపోయాను. మైథిలిని వదిలేసి మరోపెళ్ళి చేసుకుంటే నన్నెవరూ ఏం చెయ్యలేరు. కానీ అమ్మకిచ్చిన మాటవల్లనో అమాయకురాలైన మైథిలికి వేసిన మూడు ముళ్ళ ప్రభావంవల్లనో నేను ప్రక్కదారుల్లో పడలేక పోయాను. కొన్నాళ్ళు ఆవేశం, అశాంతి నన్ను వుక్కిరి బిక్కిరి చేసినా నిగ్రహించుకుని ఆలోచించి ఒక నిశ్చయానికి వచ్చాను. వైదేహీ, జీవితంలో ఒక్కొక్కప్పుడు రాజీపడక తప్పదు. పడి తీరాలికూడా.

కాలేజీ రోజుల్లో ప్రేమలోపడ్డాను. కానీ ఆ అమ్మాయి నన్ను కాదన్నది. నే నక్కరలేదనుకున్న మైథిలి నా కాళ్ళకి చుట్టుకుంది. ఈ బంధం వదిలేది కాదు. అందుకే మనస్సులో రాజీపడి ఇల్లు, ఇంటికి కావల్సిన హంగులూ ఒక్కొక్కటీ అమర్చుకుంటూ క్షణం విశ్రాంతిలేకుండా ఏదో ఒకపనిలో మనస్సుని 'లగ్నం' చేసుకుని ప్రశాంతంగా బ్రతకాలని ప్రయత్నిస్తూన్నాను. ఈ సంఘర్షణలోనే చుట్టూవుండే అందరికీ దూరంగా బ్రతకటం అలవాటు చేసుకున్నాను. దగ్గ

రైతే నా వివరాలు తెల్సుకుని పరిహసిస్తారేమో అని పిరికి తనం. లేక సానుభూతి చూపినా సహించలేను.

ఈ మేడమీదికి అద్దెకివచ్చిన తర్వాతే సాధ్వీమణితో పరిచయం. ఆవిడే కావాలని నా పరిచయం పెంచుకుంది. ఎందుకో నాకు మాత్రం ఈనాటికీ తెలియదు. ఆవిడ దగ్గర నేను కొన్నిరకాల వంటలూ, ఎంబ్రాయిడరీ, కుట్లుపనీ నేర్చు కున్నాను సాధ్వీమణి చాలా ఉత్తమురాలు. నాకు ఆప్తు రాలు. ఆవిడ ఆత్మీయతలో నాకు శాంతి దొరుకుతుంది వైదేహీ. ఆత్మీయతా, ప్రేమా వున్నచోటే ఈర్ష్యకి చోటు వుంటుందేమో ! అందుకే నిన్ను అలా నొప్పించి వుంటుందను కుంటాను. నీవూ నా ఆత్మీయురాలివి అయినావని గ్రహించి వుంటుంది.

ఆవిడ దాంపత్యజీవితం బైటికి కన్పించేంత ఆదర్శంగా లేదు. అతను దురభ్యాసాలకి అలవాటుపడ్డాడని నాపోతోంది. ఈలాంటి విషయాల్లో మరొకరు ఏమీ చెయ్యలేరు. ఎవరి జీవితం వాళ్ళది. దాన్ని తీర్చిదిద్దుకోవల్సింది వాళ్ళవాళ్ళ చేతుల్లోనే వుంటుంది. పరిస్థితులని ఎదిరించి అనుకూలపర్చుకో గల్గటం సామర్థ్యం అనుకోవచ్చు. కానీ పరిస్థితులు అనుకూ లించనప్పుడు జీవితంలో రాజీపడటం కూడా విజ్ఞతే అను కుంటాను.

మీ స్నేహితం నన్ను ఎంతో ప్రభావితుడిని చేసింది. కాని ఒక స్త్రీకీ ఒక పురుషుడికీ 'స్నేహితం' ఎన్నో రోజులు సాగటం కష్టం. ఎందుకంటే చుట్టూవుండే సమాజం తప్పులు వెతుకుతూ అర్థంలేని అభాండాలని వేస్తూ వుంటుంది, అని

తెల్సినా మీాకు దూరంగా వుండాలని ప్రయత్నించి వుండలేక పోయాను. నా జీవితం యిదీ అని చెప్పాలని ఎన్నోసార్లు ప్రయత్నించీ చెప్పలేకపోయాను. నా జీవితాన్ని గురించి ఇంకా చెపుతున్నాను వినండి.

పెళ్ళి అయిన తర్వాత ఉద్యోగం వూరువచ్చి మళ్ళీ మా అక్కదగ్గరికి వెళ్ళలేదు.

అక్క ఎన్నో ఉత్తరాలు రాసింది, మొదటిరాత్రి వేడుక చేసుకుని మైథిలిని కాపురానికి తీసుకు వెళ్ళమని. కానీ నేను జవాబు రాయలేదు. తర్వాత నన్ను నేను సంబాళించుకుని జీవితంతో రాజీకొచ్చి అక్కకి వుత్తరం రాశాను- మైథిలిని యిక్కడికి పంపేసెయ్యమనీ నేను రాననీను. అక్క సంతోషంగా జవాబిచ్చింది మంచిరోజు చూసి తీసుకొస్తాన. నేనిలా రాసి ఒకనెల అయింది. మైథిలి కొరకు మెదురు చూస్తున్నాను. ఈ చిన్న ఇల్లు, ఆ గృహిణి మీాకూ సాధ్వీమణికీ విందు చేయాలని ఎన్నెన్నో వూహల్లో తేలిపోతున్న నాకు అక్కదగ్గరనుంచి టెలిగ్రాం వచ్చింది మైథిలికి 'జ్వరం' అనీ! వెంటనే బయలుదేరి ఈ వూరు వచ్చేశాను. డాక్టరుకి చూపాను. మైథిలికి టీ. బి అనీ, గుర్తించటం ఆలస్యం చేశారనీ, అయినా ఫర్లేదు, మంచిమందులు వాడాలనీ, పూర్తి విశ్రాంతి కావాలనీ శానిటోరియమ్‌లో చేర్పించమనీ సలహా యిచ్చాడు. అక్షరాలా ఆయన చెప్పినట్లు చేస్తున్నాను. రెండు నెలలు శలవు పెట్టాను వైదేహీ. ఇప్పట్లో నేనక్కడికి రాగలనన్న ఆశలేదు. ఇదీ నా జీవితం. వైదేహీ పెళ్ళి లేకుండా వంటరిగా కాలం గడపటం కష్టం ఆడపిల్లకి. నేను

నీ ఆత్మీయుడిగా మంచి స్నేహితుడిగా యిచ్చే సలహా ఒక్కటే. నా ఫ్రెండ్ ప్రభాకర్ నాగదికి వచ్చినప్పుడు చాలా సార్లు చూశారు, కబుర్లు చెప్పారు గుర్తువుందిగా. అతను పట్టభద్రుడు కాకున్నా స్థిరమైన వుద్యోగం వుంది. మీరంటే ప్రేమ వుంది. మీ అంగీకారం తెల్పితే పెళ్ళికి రెడీగా వున్నాడు. కట్నం అవుసరం లేదు. మీ తల్లి దండ్రు లతో సంప్రదించి ఈ పెళ్ళికి నేనే పెద్దరికం వహిద్దాం అని ఎన్నో కలలు కన్నాను. కానీ అవకాశం లేదు కనుక మీకు రాస్తూన్నాను. అతను ధనవంతుడు కాకున్నా గుణవంతుడు.

వైదేహీ, మీరు గెజెటెడ్ ఆఫీసర్ భర్తగా రావా లనీ మీ అందం చూసి వస్తాడనీ కలలు కంటూన్నారు. అవన్నీ జీవితంలో అందరికీ అందిరావు వైదేహీ. కాస్త ఆ కలలో నించి దిగివచ్చి ప్రపంచపు పోకడ గుర్తించి తల్లి దండ్రులని అర్థం చేసుకుని ఈ పెళ్ళికి అంగీకరించడానికి ప్రయ త్నించండి. తప్పక వివాహం జరిగి తీరుతుంది. నేనూ రాగలిగితే తప్పక వస్తాను. ఏం! నా సలహా ఆలోచించి చూస్తారు కదూ!

వైదేహీ! మనం ప్రేమించిన వాళ్ళు దగ్గర కావటం కంటే మనని ప్రేమించేవాళ్ళు దొరకటం ఒక విధంగా అదృష్టమే నేమో! మొదట అసహ్యించుకున్నా యిప్పుడు మనస్ఫూర్తిగా నా మైథిలిని తిరిగి పూర్తి ఆరోగ్యవంతు రాలిని చెయ్యమని భగవంతుడిని ప్రార్థిస్తూన్నాను. ఈ

సారికింక యింకేం రాయలేను. వైదేహీ నా అడ్రెస్ యిచ్చాను కదూ జవాబు రాస్తే సంతోషం.

యింతే,

మూర్తి.

వైదేహి మళ్ళీ మళ్ళీ ఆ వుత్తరాన్ని యెన్నోసార్లు చదువుకుంది. మూర్తికి పెళ్ళి అయిందా! అయింది అయింది అన్నమాట ఆమె చెవుల్లో ప్రతిధ్వనిస్తోంది. అందం, చదువూ, వుద్యోగం, సామర్ధ్యం వున్న యువకుడు జీవితంలో 'రాజీ' పడుతున్నాడు. కేవలం తల్లికిచ్చిన మాటకోసం, అక్క కూతురికోసం, ఎంత విచిత్రం! మూర్తిగారూ మీరెంత సిందుగుండె కలవారు! నిన్ను దక్కించుకున్న మైధిలి అదృష్టవంతురాలు, నీవేకాదు నేనూ. ఆ భగవంతుడిని వేడుకుంటాను మైధిలిని చల్లగా కాపాడమని.

కన్నీళ్ళని పైటచెంగుతో తుడుచుకుంటూ వుండిపోయింది వైదేహి. రాత్రి పన్నెండింటి వరకూ ఆలోచించి ఆఖరుకి తండ్రికి ఉత్తరంరాసి కవరు అంటించి మూర్తికి ఉత్తరం రాసి మళ్ళీ మళ్ళీ చదివి కవరు ప్రక్కన పెట్టి "మూర్తి గారు మీలా నేనూ జీవితంలో రాజీ పడుతున్నాను" అనుకుంటూ కళ్ళు మూసుకున్నది. ఆలోచనల్లో అలా యెప్పటికో నిద్రలోకి జారిపోయిన వైదేహికి ఏవేవో కలలు. ఆ కలల్లో పెళ్ళి. పూల పల్లకీలో వూరేగింపు. సన్నాయి శ్రావ్యంగా విన్పిస్తోంది. వైదేహి చిరునవ్వు నవ్వుతోంది నిద్రలోనే హాయిగా.

[—o—]